

BİLYELİ PROTEZ İLE YENİDEN UÇACAK

Elektrik tellerine takılarak sol bacağına kaybeden leylek, üniversiteli gençlerin yaptığı bilyeli protezle eski sağlığına kavuştu. Yaklaşık 150 gündür tedavisi süren leylek, uyum süreci tamamlanınca yeniden doğaya salınacak.

Her yıl Avrupa'dan yola çıkan yüz binlerce leylek, göç etmek için İstanbul üzerinden geçiyor. Göç sırasında elektrik tellerine takılarak bacaklarını kaybeden leyleklerden birini de Orman Bakanlığı çalışanları 16 Ocak'ta buldu. Sol alt ekstremitisini kaybeden leylek, bakanlık çalışanları tarafından İstanbul Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi'ne ameliyat için getirildi. Burada uzvunu kaybeden leyleğin ameliyatı gerçekleştirilirken, protez çalışmalarının da ilk adımı atıldı. İki üniversite öğrencisi Hamza Sinen ve Selim Gündoğdu yapmış oldukları bilyeli protez ile leyleği eski sağlığına kavuşturdu.

7 GÜNDE SADECE YÜRÜMESİ BEKLENİRKEN KOŞMAYA BAŞLADI

İstanbul Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi ve İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) iş birliği ile, yardıma muhtaç hayvanlar üniversite öğrencileri tarafından tedavi ediliyor. İş birliği kapsamında veterinerlik fakültesi, İGÜ Ortez-Protez öğrencileri Hamza Sinen ve Selim Gündoğdu'yu sol bacağına kaybetmiş leylek ile buluşturdu.

Yaralı leyleği diğerlerinden farklı bir alanda muhafaza ederek rehabiliteye alan iki genç, bu işin gönüllülük esasına dayalı olduğunu vurguladı. Leyleğin tedavi süreci hakkında bilgi veren Hamza Sinen, şöyle konuştu:

“7 gün sonunda leyleğin proteze uyum sağlamasını ve protezle beraber yürümesini bekliyorduk ama leyleğimiz koşmaya başladı. Kaslarında amputasyona bağlı zayıflama mevcuttu. Bu sebeple ilk gün dengede durmakta bile zorlanan leyleğimiz 7'nci günün sonunda protezle birlikte koşmaya başladı. Her hafta düzenli olarak leyleğin yanına giderek, protezi kontrol ettik ve gelişimini kaydettik. 8'inci günde leyleğin proteze adapte olduğunu gördük ve diğer leyleklerin yanına aldık. Burada leyleğimiz diğerleriyle beraber uyum içerisinde yaşamaya başladı. Leylek, 52'nci gününde ise uçmaya başladı. Kas kaybı da artık yok denecek kadar azdı ve proteze uyum sağlamıştı.”

“PROTEZİN FARKLI RAHATSIZLIKLARA SEBEBİYET VERMEMESİ İÇİN ÇALIŞTIK”

Yapılan protezin leylekte ilerleyen zamanlarda farklı deformasyonlara sebep olmasını önlemek için sürekli kontrol altında tuttuklarını ifade eden Sinen, ekiplerinin profesyonellerden oluştuğunu söyledi.

Sinen, “Biz daha öğrenciyiz ve eksiklerimiz elbette var. Ama ekibimizde veteriner hekimler, fizyoterapistler ve ortez-protez öğrencileri mevcut. Türkiye’de bu alanda bu denli bir ekip kurularak hayvanlara özel protez çalışmaları yapılmamıştı” dedi.

Protez çalışmalarına başlamadan, daha önce yapılan protezler hakkında bilgi edindiklerini ve farklı bir protez tasarladıklarını belirten Sinen, 3D Printer ile leyleğin diğer ayağıyla hemen hemen aynı olan protezleri incelediklerini ve bunun leylek için sağlıklı olmadığını ifade etti. Sinen, bu durumu ise şöyle açıkladı:

“Bu şekilde yapılan protezlerde leylek olmayan ekstremitelerini hissetmediği için yere basma fazında ayağının hangi şekilde bastığını hissetmiyor bu da zamanla bastığı zaman ayağının bileğine kadar basma açısını değiştiriyor. Bu şekilde dengede durmakta ve yürümekte zorlanıyor. Biz yaptığımız protezi baston ve altı bilye şeklinde tasarladık. Çünkü, leylek olmayan uzvunu hissetmiyor ve ayağını hangi açıyla atarsa atsın protez bilye şeklinde olduğu için dönerek yine ayağının taban kısmına isabet ediyor. Bu şekilde dengede durmakta zorlanıyor. Leylekler yabani bir hayvan olduğu için çamura, dallara takıldığı zaman ayağını kolayca çıkartabilmeli.”

MİKROP BARINDIRMAYAN MALZEME KULLANILDI

Üniversitede öğretim görevlisi olan Celil İlgün de, hayvanlara protez uygulamanın Türkiye’de çok yeni bir meslek olduğuna vurgu yaptı. İnsanlara birçok protez yaptıklarını belirten İlgün, konu hayvanlar olunca çekinceler yaşadıklarını belirtti.

İlgün, “Uygulamada çekinceler yaşadık çünkü insanlara çok protez yapmamıza rağmen hayvanlara ilk defa protez yaptık. İnsanlarda kullandığımız geçici hafif metallerimiz vardı ve onları kullanarak başladık. Çok güzel bir sonuç verdi. Leylek için protezde plastazot kullandık. Bu materyalin özelliği de içerisinde mikrop barındırmamasıdır. Bu madde terlediği zaman vücutta tahriş de yapmıyor” dedi.

DİĞER HAYVANLARA DA YARDIM ELİ UZATIYORLAR

Martı, kedi, köpek gibi yardıma muhtaç hayvanlara da daha önce protez tasarladıklarını belirten Selim Gündoğdu ise, bu projeye başlanmasında sokaktan sahiplendiği sakat olan kedisinin etkisi olduğunu ifade etti. Gündoğdu, “Ben bu bölümü okuyoruz ve neden protez yapmıyoruz diye düşündüm. Bunu da kendi bölüm hocalarıma ilettim. Hocalarımız bu projeyi çok beğendiler ve veterinerlik fakültesi ile işbirliği yapabileceğimizi söylediler. Böylece birçok hayvana yardım eli uzatmış olduk” diye konuştu.

İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Ortez-Protez Bölüm Başkanı Prof. Dr. Rifat Mutuş ise, öğrencilerin iş birliği kapsamında hem canlı materyaller üzerinde uygulama yapma imkanı bulduklarını hem de doğaya katkı sağladıklarını söyledi.

Tedavi ve uyum süreci devam eden leylek, doğaya salınacağı günü beklerken, üniversiteli gençler ise malzeme temini için gönüllülerden destek bekliyor.

PSİKİYATRİST DEMİRCİ: DOLANDIRICILIK HASTALIK DEĞİL BAĞIMLILIK

Dolandırıcıların cezalandırılırsalar dahi eyleme devam ettiklerini anlatan Psikiyatrist Onur Okan Demirci, “Dolandırıcılık, hastalıktan ziyade kişide zevk, haz alma gibi mekanizmaları harekete geçirir. Bu anlamda dolandırıcılık durumuna hastalık yerine bağımlılık demek daha uygun olabilir” dedi.

İnsanların sıklıkla başına gelen, birçoğunun ise korkulu rüyası dolandırıcılık olayları, psikolojiyi de ciddi düzeyde etkiliyor. Dolandırıcıların bunu bir iş olarak gördüğüne dikkat çeken İstanbul Gelişim Üniversitesi’nden Dr. Öğr. Üyesi Psikoterapist Onur Okan Demirci, bu kişilerin psikolojik durumları hakkında açıklamalarda bulundu. Tarihteki olaylara bakıldığında bunun tüm dünyada yaygın olduğunu dile getiren Psikiyatrist Onur Okan Demirci, “Bu konuyla ilgili psikoloji camiası bilim dünyasına yıllarca araştırmalar, seminerler, makaleler sunmuştur. Tarihteki dolandırıcılık olaylarına baktığınızda bunun sadece Türkiye’de değil dünyada yaygın olduğunu görebilirsiniz. Ünlü dolandırıcılık olaylarında ise dolandırıcılar kendilerine ayrı bir kimlik kazandırıyorlar” diye konuştu.

KENDİ YALANLARINA İNANIYORLAR

Dolandırıcıların ortak özelliğinin ‘inandırıcılık’ olduğunu anlatan Psikiyatrist Demirci, “Bir insan kendi söylediği yalana ne kadar inanırsa o kadar gerçekçi bir ruh haline bürünür. Hani deriz ya ‘bir şeyi kırk kere söylersen olur’ diye. İşte bir yalanı da kırk kere söylerseniz inandırıcı olur ve o yalana söyleyen de inanır. Yapılan araştırmalar dolandırıcılık, sahtekârlık gibi durumların kişilik bozukluğu olmadığına dair kanaat getirir. Kişilik bozukluğuna sahip olmak depresyon geçirmek, kaygı bozukluğuna sahip olmak gibi durumlardan farklı değildir” ifadelerini kullandı.

YENİ BAĞIMLILIK TÜRÜ: DOLANDIRICILIK BAĞIMLILIĞI

Bilim dünyasının dolandırıcı kişilerin davranışlarını genetik veya biyolojik yapıdan ziyade sosyal ve kültürel yapıya bağladığını vurgulayan Demirci, şöyle devam etti:

“Bu kişilerin yetiştiği aile ortamı ve sosyal çevre bu duruma zemin hazırlamaktadır.

Dolandırıcı kişiler dolandırma eylemini cezalandırılırsalar dahi devam ettirme çabasına girmektedir. Bu durum bir hastalıktan ziyade kişide zevk, haz alma gibi mekanizmaları harekete geçirmesi daha olasıdır. Dolandırıcı kişilerin biyolojik mekanizmaları bağımlılıklardaki mekanizmalara benzemektedir. Bu, bağımlı kişilerin aynı zamanda dolandırıcı olduğu anlamına gelmez. Aynı şekilde haz ve ödül sisteminin harekete geçtiğini gösterebilir. Bu anlamda dolandırıcılık durumuna hastalık yerine bağımlılık demek daha uygun olabilir. Yeni bir bağımlılık türü ortaya çıkabilir, dolandırıcılık bağımlılığı.”

“EGOLARI SAYESİNDE İKNA EDİCİ OLURLAR”

‘Dolandırıcı kişiler oldukça yüksek egoya sahip’ diyen Psikoterapist Onur Okan Demirci, “Bu sayede oldukça ikna edici olabilirler. Bu duruma ise aile ve sosyal çevrelerinde görünmez, yetersiz veya fark edilmeyen çocuklar olarak yetiştirilmeleri neden olmuş olabilir. Biyolojik psikiyatri kuramları bu durumu beyindeki ödül merkezine bağlarken, sosyal psikoloji kuramları bu durumu aile yapısına bağlamaktadır. Bütüncül olarak baktığımızda her ikisi de doğru gibi görünmektedir” dedi.

AFGANİSTAN’IN TÜM VAKIF ÜNİVERSİTELERİ İLE ANLAŞILDI

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Kurumsal İletişim ve Tanıtım Daire Başkanı Bülent Değirmenci, Uluslararası Öğrenci Ofisi ve Uluslararası Öğrenci Danışmanı Muhammed Rahim Rahimi tarafından Afganistan’ın başkenti Kabil’e ziyaret gerçekleştirildi. Üniversitenin uluslararası alandaki tanınırlığını, uluslararası öğrenci sayısının hedefler doğrultusunda artırılmasını ve üniversitenin akademik gelişimini amaçlayan ziyaret sonrası birçok alanda anlaşmalar yapıldı.

Ziyaret kapsamında Rana Üniversitesi Başkanı ve aynı zamanda Vakıf Üniversiteleri Birliği Başkanı Dr. Shafiullah Naimi, Nokhbagan Üniversitesi Başkanı Dr. Khalid Ahmad Kakar, Salam Üniversitesi Rektörü Dr. Mesbahullah Abdulbbaqi, Maarif Vakfı Afganistan Sorumlusu Şakir Voyvot ve eğitim alanında çeşitli kurumlar ile görüşmeler gerçekleştirildi.

Görüşmeler neticesinde Afganistan’ın tüm vakıf üniversiteleri ile gelecek dönemlerde yapılmak üzere akademik personel ve öğrenci değişimi ve ortak akademik çalışmalar konusunda anlaşmalar yapıldı.

Yapılan anlaşmalar neticesinde ele alınan konular ise şöyle sıralandı:

“Eğitim, kurs ve pedagoji programlarının geliştirilmesi, Eşdeğer/ Lisans/ Çift Diploma programları gibi Sertifika/Diploma programları için iş birliği olanaklarının araştırılması, not ortalamalarının ve kredilerin aktarılması, seminer, kurs, atölye, yaz okulu, staj/iş ve benzeri diğer girişimlerin organizasyonları, öğrenci tez danışmanlığı ve araştırma projeleri, toplantı, kongre, konferans ve benzeri organizasyonlar ile bilgi ve tecrübe alışverişinin geliştirilmesi, eğitim gezilerinin, yaz okulunun ve kursların organizasyonu, çalışmalar, araştırmalar, pedagojik belgeler ve sergiler gibi dokümantasyonların alışverişi, üniversitelerin araştırmacılarına, teknisyenlerine ve öğrencilerine değişim programlarının sağlanması, lisans ve yüksek lisans bölümünde okuyan öğrencilere üniversite değişim programlarının sağlanması, yüksek lisans ve doktora öğrencileri için ortak çalışma imkânlarının sağlanması”

GASAM İLE İŞBİRLİĞİ KARARI ALINDI

Güney Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (GASAM) Başkanı Cemal Demir İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şenol Durgun ve öğretim üyelerine ziyarette bulundu. İGÜ ve GASAM arasında “Güney Asya Ülkeleri” kapsamında işbirlikleri yapma mutabakatına varıldı.

Güney Asya ülkelerinin Türkiye için büyük fırsatlar barındırdığını ifade eden Prof. Dr. Şenol Durgun, “Bölge ülkeleri ile yapılmış çok fazla çalışma bulunmuyor. İGÜ olarak bölgesel politikalara ve iş birliklerine büyük önem veriyoruz. Türkiye’nin bölge ülkeler ile geliştireceği ilişkilere öncülük etmek ve yükseköğretimde uluslararasılaşma adına çalışmalar yapmak gayesindeyiz. Bu kapsamda GASAM ile ortak akademik çalışmalar yapmayı, sempozyumlar düzenlemeyi ve bölge akademisyenleri ile Türk akademisyenleri buluşturmayı planlıyoruz” şeklinde konuştu.

YOKSULLUK KANSER NEDENİ

Kriz-Kanser Döngüsü adını verdiği multidisipliner çalışmalar yapan Dr. Öğretim Üyesi Gülgün Çiğdem, kanserin bilinen risk faktörlerine bir yenisini daha ekledi. Çiğdem, yaptığı araştırmaya göre, yoksulluğun kanser nedenlerinden biri olduğunu belirtti.

Kanserin, ölümcül olmasının yanı sıra özellikle gecikmiş olgularda rastlanan organ kayıpları ve sakatlıklar nedeniyle içinde bulunduğumuz yüzyılın önemli bir halk sağlığı sorunu olduğunu ifade eden İstanbul Gelişim Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Gülgün Çiğdem, ‘Is Poverty Another Cause of Cancer? An Empirical Analysis’ adında bir çalışma yaptı. Çiğdem, Amerika Nüfus Sayım Bürosu ve Amerika Ulusal Kanser Enstitüsü’nden alınan 1980-2015 verilerinden hareketle gerçekleştirdiği çalışmada kanserin bilinen risk faktörlerine bir yenisini ekleyerek, yoksulluğun kanser nedenlerinden biri olduğunu ampirik olarak saptadı. Yoksulluğun, kanser nedeni olarak ifade edildiği çalışma İtalya’da World Cancer Research Journal’da yayımlandı.

“KANSER, KÜRESEL ÇAPTA EKONOMİK BİR YÜK”

Kanserin insani boyutunun yanında küresel çapta da ciddi bir ekonomik yük olduğuna dikkat çeken Dr. Öğretim Üyesi Gülgün Çiğdem, “Küresel olarak yaşanılmaya başlayan iktisadi krizler, beraberinde gelen işsizlik, iş gücü ve gelir kaybı, yoksulluk ile devam eden süreç, endişe, stres, bağışıklık sisteminin zayıflaması, telomer kısalmasına neden olmaktadır ve neticede kanser ile sonuçlanan bir döngüyü başlatabilmektedir” diye konuştu.

Ampirik analizlerinde uzun vadede ekonomik krizlerin bir sonucu olarak da karşımıza çıkan yoksulluk ile kanser arasındaki ilişkiyi tespit eden Çiğdem, kısa vadede ise yoksulluk ile kanser arasında çift yönlü bir nedensellik saptadığını ifade etti.

Araştırma sonucuna göre, yoksulluk, kanserin bir nedenidir ve kanser de yoksulluğun bir nedenidir; sosyoekonomik merdivenlerden aşağı inmek, tedavi alınamaması ve uzun vadeli tedavi maliyetleri, iş kaybı ve gelir kaybına bağlı olarak yoksulluk getiriyor, bu nedenle yoksulluk nedeni olabiliyor.

Çiğdem, “Kanserin insani ve küresel mali külfetine katlanmaktansa, ekonomik krizler ve kriz sonuçlarından biri olan yoksullukla mücadele çok daha ‘ucuza’ mal olacaktır” ifadelerini kullandı.

SOSYAL MEDYA DİSMORFOFOBİ SEBEBİ Mİ?

Uzman Psikolog Haydeh Faraji, sosyal medyanın beden algısı bozukluğu olarak bilinen dismorfofobiye sebep olabileceğini söyledi. Faraji, bu hastalığın ergenlerde yetişkinlerden 6 kat daha fazla görüldüğünü vurguladı.

Sosyal medyayı sıklıkla takip eden kişilerin nadir kullananlara kıyasla 3 kat daha fazla kaygı ve depresyon yaşadığını belirten Uzman Psikolog Faraji, “Mükemmel görünen kişiler ve hayatlarla karşı karşıya kalmamız, kendi görünüşümüze ve yaşamımıza dair bir tatminsizlik yaşamamıza ve kendimizi eksik, yetersiz, mutsuz hissetmemize neden oluyor. Yaptığımız adaletsiz kıyaslamaların sonuçları bununla da kalmıyor, sürekli olarak zihnimizin bu düşüncelerle meşgul olması sonucu, okul/iş başarımız düşüyor, benlik saygımız azalıyor, depresyon yaşıyoruz” dedi.

“SOSYAL MEDYA İLE KENDİMİZİ ÖTEKİLEŞTİRİYORUZ”

“İnsanın toplumsal ve sosyal bir varlık olduğunun altını çizen Faraji, “Sosyalliğin sonucunda insanın kendini diğerleriyle kıyaslayarak gelişimini ya da olduğu noktayı belirlemek gibi içsel bir dürtüye sahip. Bu kıyaslama sonucunda ötekenden daha iyi bir noktada olduğumuza karar verdiğimizde kendimizi iyi hissederken, daha kötü bir noktada olduğumuz kararına vardığımızda ise kendimizi kötü hissediyoruz. Ancak sosyal medya kullanımının hızla ve bilinçsiz bir şekilde artması kendimizi durmadan ötekilerle karşılaştırmamıza sebep oluyor” diye konuştu.

“VÜCUTTA DEĞİŞİKLİK YAPMA İSTEĞİ HASTALIĞA DÖNÜŞEBİLİR”

Faraji, Instagram, Facebook gibi sosyal medya hesaplarında gezinmenin insanın saç, cildi, yüzü, kilosu ve vücuduyla ilgili memnuniyetsizlikler yaşamasına sebep olduğunu dile getirdi.

İstanbul Gelişim Üniversitesi’nden Uzman Psikolog Faraji, “Değişiklik yapma isteği sıradan bir istekten ‘dismorfofobi’ dediğimiz beden algısı bozukluğu hastalığına kadar ilerleyebiliyor. Bu kişiler gerçekte var olmayan ama olduğunu sandığı ya da var olan ancak gözlerinde aşırı şekilde büyüttükleri bir bedensel kusur ile sürekli olarak uğraşıyorlar. Sıklıkla aşırı egzersiz ve katı diyetler yapıyorlar ve kusur örtücü kozmetik ürünleri ve kıyafetlere aşırı düzeyde para harcayabiliyorlar. Defalarca estetik operasyon geçiriyor ancak istedikleri görünüşe asla

erişemiyor ve “kusurlarını” asla düzeltemiyorlar. İlerleyen aşamalarda ya vücudun tekrarlı estetik operasyonları kaldıramayacak hale gelmesi ya da kişilerin bedensel kusurlarını düzeltebileceklerine dair umutlarının tükenip intihar etmeleri sonucu ölümle sonuçlanabiliyor” ifadelerini kullandı.

“DİSMORFİK BOZUKLUK YAŞAYAN 4 KİŞİDEN BİRİ İNTİHARI DÜŞÜNÜYOR”

Beden dismorfik bozukluğu olan her 4 kişiden birinin intiharı düşündüğüne vurgu yapan Faraji, her 8 kişiden birinin de bunu denediğini söyledi.

“Bu hastaların devamlı beğenmedikleri vücut bölgelerini aynalarda veya öz çekim teknikleriyle kontrol etmeye, başka insanlarla karşılaştırmaya, büyük bir eğilim içindedirler” diyen Uzman Psikolog, sözlerine şöyle devam etti:

“Sık sık başkalarının fikrini alma ve kusurlarının nasıl görüldüğünü sorgulama eğilimindedirler. Beğenmedikleri vücut bölümünü çok sık kontrol ederler, çok sık fikir değiştirirler ve bu nedenle kararsızca bir kıyafet, saç modeli, makyaj değiştirme eğilimi içindedirler. Diyet yapma, aşırı egzersiz, çok sık tartılma, cilt rengi ile oynama (solaryum, güneşlenme, lazer ve benzeri uygulamalar, kimyasal cilt soyma yöntemleri), cilt yolma gibi eylemlere çok sık rastlanır. Benzer şekilde, saç, kıl yolma, tırnak veya tırnak etlerini yeme, kusur örtücü kozmetik ve kıyafetlere aşırı para harcama yine rastlanan davranış bozuklukları arasında sayılabilir.”

Sosyal medya kullanımının kadınlar için de risk faktörü olduğuna dikkat çeken Faraji, “Özellikle kadınlar günümüzün ideal güzellik dünyasında yaşamının bir sonucu olarak nasıl görüldükleri ile ilgili hem dışardakilerden çok daha fazla eleştiri alabiliyor hem de kendi kendilerini sürekli biçimde etraflarındaki diğer kadınlarla kıyaslıyorlar. Ancak özellikle ergenlik çağında çocukları olan aileler bu konuda dikkatli olmalı. Ergenlerde dismorfofobi yetişkinlerden 6 kat daha fazla görülüyor” dedi.

PROF. DR. ŞENOL DURGUN: İLK ULUSAL KİMLİK UYGULAMASI ‘OSMANLILIK’

İstanbul Gelişim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şenol Durgun, Osmanlı Devleti’nin son döneminde Batılılaşmasıyla ‘vatan, ulusal egemenlik, özgürlük’ gibi kavramların ortaya çıktığını söyleyerek, “İlk ulusal kimlik uygulaması ‘Osmanlılık’ kimliği üzerinden şekillendi” dedi.

Özbekistan’ın başkenti Taşkent’te Türk Tarih Kurumu’nun öncülüğünde Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Türk İş Birliği Kalkınma Ajansı (TİKA), Hacı Bayram Veli Üniversitesi Asya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Mirza Uluğbek Özbekistan Milli Üniversitesi iş birliğiyle ‘Orta Asya kültürünün Anadolu kültürüne etkileri’ başlıklı bir sempozyum yapıldı.

Sempozyumda, milletlerin ulusal kimlikleri, Türk ulusal kimliğinin oluşum süreçleri ve kimlikler üzerindeki Orta Asya kültürünün etkileri tartışıldı.

Sempozyuma, Türkiye'nin Taşkent Büyükelçisi Mehmet Süreyya Er, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkan Vekili Prof. Dr. Muhammet Hekimoğlu, Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Refik Turan, Mirza Uluğbek Özbekistan Milli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Marahimov Avazjon Rahimovich, Hacı Bayram Veli Üniversitesi Asya Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Varis Çakan ve alanda uzman isimler katıldı.

İstanbul Gelişim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şenol Durgun ise davetli konuşmacı olarak sempozyumda yer aldı. Prof. Dr. Durgun, 'Türk ulusal kimliğinin oluşum sürecinde Orta Asya etkisi' isimli konuşma yaptı.

BATILILAŞMA; VATAN, ÖZGÜRLÜK GİBİ KAVRAMLARI BERABERİNDE GETİRDİ

Osmanlı Devleti'nin son döneminde Batılılaşmasıyla Türk ulusal kimliğinin oluşum sürecinin başladığını belirten Prof. Dr. Durgun, Batılılaşmayla birlikte ilk defa vatan, ulusal egemenlik, özgürlük gibi kavramların kamuoyunun gündemine girdiğini söyledi.

Bu dönemde Osmanlı'nın siyasal ve toplumsal yapısını dönüştürme arayışlarının da başladığını aktaran Prof. Dr. Durgun, "Özellikle ülkenin bütünlüğü açısından 1789 Fransız Devrimi ile Avrupa'da giderek yaygınlaşmaya başlayan ulusalcılık ve bu doğrultudaki ulusal kimlik çalışmaları, Osmanlı Türk toplumunu da etkisi altına aldı. Ancak bu başlangıçta etnik temelde ayrılıklara sebebiyet verdiğinden, buna önlem olarak da ülkeye ve devlete sadakati öne çıkaracak Fransız tarzı bir siyasal yapılanma ve kimlik arayışları başladı" dedi.

"OSMANLILIK KİMLİĞİ DEVLETE SADAKATİ ÖNE ÇIKARIYOR"

İlk ulusal kimlik uygulamasının 'Osmanlılık' kimliği üzerinden şekillendiğini ifade eden Prof. Dr. Şenol Durgun, "Bu uygulamanın en veciz ifadesini 1876 Anayasası'nda; 'dil, din, cins ayrımı olmaksızın bütün tebaanın eşit ve Osmanlı kabul edildiği' ibaresinde görüyoruz. Bu açıdan bakıldığında Osmanlılık kimliği seküler bir karakter taşıyor ve ülkeye, devlete sadakati öne çıkarıyor" diye konuştu.

DÖNEMİN İKİ ÖNEMLİ ŞEHİRİ; SELANİK VE İSTANBUL

Ulusalcılık ve ulusal kimlik çalışmalarının 1908 yılından sonra giderek hızlandığını söyleyen Prof. Dr. Şenol Durgun, " O dönem içerisinde kültürel ve entelektüel açıdan önemli yere sahip olan Selanik ile İstanbul şehirleri üzerinden çalışmalar yapıldı. Selanik entelektüelleri daha çok Fransız tarzı bir ulusalcılık ve kimlik inşası anlayışı içerisinde bulunurken, İstanbul eksenli entelektüeller ise Alman tarzı bir ulusalcılık ve kimlik inşası içerisindeydi. Selanik ekolü 'Genç Kalemler' tarafından, yani Ömer Seyfettin, Ali Canip Yöndem ve Ziya Gökalp gibi düşünürler tarafından temsil ediliyordu. İstanbul ekolü ise, Rusya'dan kaçıp gelen Türk kökenli

Hüseyinzade Ali Bey, Yusuf Akçura, Ahmet Ağaoğlu, Sadri Maksudi Arsal gibi düşünürler tarafından temsil ediliyordu ve her ikisinin ulusalcılık ve ulusal kimlik konusunun teşekkülünde farklı yaklaşımları vardı” ifadelerini kullandı.

MODERNLEŞME ÇALIŞMALARI TÜRKİYE’Yİ DE ETKİLEDİ

İkinci Meşrutiyet’ten Cumhuriyetin 1930’lu yıllarına kadar Selanik ekolünün daha etkin olduğunu anlatan Prof. Dr. Durgun, “Bu durum en iyi ifadesini 1924 Anayasası’ndaki Türklük tanımında buluyor, bu tanım da Kanuni Esasi’deki ‘Türk’ tanımıdır. Ancak 1920’lerin ikinci yarısından itibaren batı dünyasında giderek artan otoriter eğilimler ve kısa yoldan kalkınma ve modernleşme çalışmaları Türkiye’yi de etkisi altına alarak; özellikle coğrafi, tarih ve dil noktasında kimliğin inşasında Orta Asya üzerinden açıklamaları öne çıkarmıştır” dedi.